

Disse mine mindste

Det europæiske år mod fattigdom og social udstødelse er også et år for kristne til at ytre sig og engagere sig i bestræbelserne for at skabe bedre vilkår for fattige og udstødte i samfundet. Når det kommer til stykket er socialpolitik i Europa dog en frugt af den kristne forkyndelse, som fortsat bør følges op af kirkens og menighedernes tilskyndelse og omsættes i politisk påvirkning til forbedring af de sociale forhold for fattige og udsatte grupper.

Som bekendt så Jesus på verden og samfundet ud fra ”disse mine mindste”. Hans perspektiv var nedenfra og op. I det korte liv, han fik, tog han sig af de syge, de blinde de udstødte, og han omgikkes de marginaliserede, som samfundets religiøse og politiske elite ikke ville vide af. Han identificerede sig med de syge, de lidende og de nødstedte. Han delte deres kår og blev selv født under usle forhold i en stald og blev straks efter taget på flugt af sine forældre. Han fremdrog de fattige, og han fortalte lignelser, som advarede mod rigdommens tillokkelser. Han priste de fattige salige, for Guds rige er deres, sagde han. Dem på livets skyggeside gav han nyt mod, og han rejste dem op, bogstavelig talt. Han lærte at hvert menneske som skabt i Guds billede er af uendelig værdi i Guds øjne.

Det gjorde ikke Jesus til socialpolitiker, men Jesu forkyndelse har en klar tendens til at se verden fra de fattiges, de syges og de udstødtes synsvinkel. Han forkyndte, at dem kommer vi ikke uden om, og der er ingen vej til Gudsriget uden om de fattige, de sultne, de tørstige, de syge, de fremmede og de fængslede. ”Alt, hvad I ikke har gjort mod en af disse mine mindste, det har I heller ikke gjort mod mig”, sagde han i sin sidste tale, før han blev taget til fange og henrettet. I Jesu forkyndelse af Gudsriget er den sociale og den politiske virkelighed rykket helt tæt på, og han udskilte ikke det åndelige fra det sociale, helligdagen fra hverdagen. Han adlede det dårligst stillede menneske i Guds kærlighed, og han adlede den daglige praktiske omsorg som kærlighedsgerninger for det nødstedte medmenneske. Tro uden kærlighedsgerninger består ikke prøven, for Gudsrigets fordring er næstekærlighed udøvet i praksis. Omvendt forholder enhver, som gør kærlighedsgerninger, sig til Jesus Kristus uanset religion. Jesus sammenbandede ikke religion og omsorg. De, der har brug for hjælp, skal hjælpes i deres egen ret. Gerningerne er for ”disse mine mindstes” skyld.

Det sociale arbejde i dag er overvejende et institutionaliseret svar på ”disse mine mindstes” behov for hjælp og omsorg. Ikke som særligt kristne gerninger men i velfærdssamfundet inkarneret i samfundets servicetilbud og betalt over skattebilletten.

Det er principielt som det skal være. Kristne og kirker vil aldrig kunne indsamle en fjerdedel af bruttonationalproduktet til kristent socialt arbejde. Staten har taget ved lære og har taget over i samarbejde med frivillige sociale organisationer.

Men kristne har et ansvar for at sikre at velfærdssamfundet giver et værdigt svar på ”disse mine mindstes” behov og tjener mennesker i deres daglige liv med kvalitetsservice og en anstændig social ydelse og bekæmper social udstødelse med de bedste metoder.

At fastholde et perspektiv på verden og samfundet nedenfra, fra ”disse mine mindste”, er ikke mindre påkrævet i dag end på Jesu tid. Fattigdomsåret skal minde os om dette og være med til at sikre at fattige får et værdigt liv i samfundet - materielt, socialt og kulturelt - og at de får nye muligheder. Her er der fortsat behov for kritisk årvågenhed – og ind imellem måske et kraftigt ord fra manden fra Nazareth.

Ole Meldgaard, chefkonsulent på Kofoeds Skole og formand for European Anti Poverty Network i Danmark.